

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-229/20-U

Název	Základní škola Jirkov, Nerudova 1151, okres Chomutov
Sídlo	Nerudova 1151, 431 11 Jirkov
E-mail	reditel@3zsjirkov.cz
IČ	00 830 283
Identifikátor	600 077 438
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Petr Jiráček
Zřizovatel	Město Jirkov
Místo inspekční činnosti	Nerudova 1151, 431 11 Jirkov Nerudova 1152, 431 11 Jirkov
Termín inspekční činnosti	25. 2. 2020 – 28. 2. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Základní škola Jirkov, Nerudova 1151, okres Chomutov (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny.

K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 351 žáků včetně 92 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V zahraničí se vzdělává 16 žáků. Vedle běžných tříd jsou ve škole na prvním stupni zřízeny čtyři třídy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami podle § 16 odst. 9 školského zákona a třída přípravná, v níž bylo k 30. 9. 2019 zapsáno 12 dětí. Do tří oddělení školní družiny bylo přihlášeno 70 účastníků zájmového vzdělávání.

Podrobné informace jsou k dispozici na webových stránkách <http://www.3zsjirkov.cz>.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Jako základní koncepční cíle ředitel školy stanovil poskytování kvalitních základů všeobecného vzdělání, rozvíjení osobnosti každého žáka a pokračování v modernizaci vybavení školy. Prostředkem k jejich naplnění má být mj. zlepšování kvality řízení, péče o talentované žáky či intenzivní spolupráce se zákonnými zástupci. Stanovené cíle jsou konkrétní, avšak vyjma zlepšování materiálních podmínek chybí analýza a vyhodnocení jejich naplňování, případně opatření pro zlepšení.

Ředitel školy delegoval část řídicích kompetencí na zástupkyni ředitele a výchovnou poradkyni. Kontrolní systém není zcela funkční, např. neodhalil nedostatky v zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků či v poskytování podpůrných opatření. Vedení školy se systematicky nezabývá metodickou podporou směřující ke zkvalitnění výuky, nejsou přijímána efektivní opatření ke zjištěním z hospitační činnosti. Pedagogický sbor je stabilní a kvalifikovaný. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je realizováno, ale vedení školy neověřuje uplatňování získaných poznatků ze vzdělávacích seminářů při výuce, není nastaven systém sdílení nových poznatků mezi jednotlivými pedagogy. Kromě inkluze je další vzdělávání také zaměřeno např. na čtenářskou gramotnost, práci s třídním kolektivem či metodiku výuky.

Činnost školního poradenského pracoviště, které tvoří výchovná poradkyně, metodička prevence, školní speciální pedagožka a školní psycholožka, je postavena převážně na individuálních aktivitách jednotlivých pracovníků. Ředitel školy nezareagoval na změny v právních předpisech, do doby inspekční činnosti neměla škola zpracován program poradenských služeb, který by zahrnoval popis a vymezení rozsahu činností pedagogických pracovníků tohoto pracoviště, nebyla stanovena pravidla pro jejich spolupráci. Jeho současné nastavení neodpovídá potřebám školy.

Prostorové i materiální podmínky školy umožňují realizaci cílů uvedených ve školních vzdělávacích programech. Pro žáky i pedagogy je vytvořeno příjemné vzdělávací a pracovní prostředí. Učebny jsou pro podporu výuky vybaveny informačními technologiemi, škola má k dispozici školní hřiště, které prošlo modernizací.

Kvalitu vzdělávacího procesu zlepšuje spolupráce školy s partnery, kteří se podílejí na vzdělávacích aktivitách školy. Vedle zřizovatele se jedná např. o školy v blízkém okolí, školská poradenská zařízení, neziskové organizace, místní knihovnu, Městskou policii Jirkov, Policii ČR, odbor sociálně-právní ochrany dětí apod.

Při inspekční činnosti byla zjištěna rizika v zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků. Bezpečnostním rizikem v areálu školy je volně přístupná část školní zahrady se skleníkem, který je v havarijním stavu, a kotcem pro psa nezajištěným proti otevření.

V průběhu inspekční činnosti někteří zaměstnanci školy nerespektovali zákaz kouření v areálu školy. Tímto negativním osobním příkladem u žáků podporovali nežádoucí vzorce chování, které jsou v rozporu s cíli vzdělávání a školou deklarovanou strategií prevence rizikového chování žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Při hospitační činnosti v přípravné třídě byly provázány spontánní a řízené činnosti, které vedly k rozvoji dovedností dětí a podporovaly jejich školní připravenost. Vhodnou motivací se podařilo aktivně zapojit všechny děti, vzdělávací nabídka byla diferencovaná dle jejich vzdělávacích potřeb. Přístup učitelky k dětem byl klidný a empatický. Nastavený režim dne v přípravné třídě respektoval individuální potřeby dětí a je v souladu s požadavky předškolního vzdělávání.

V hospitovaných hodinách ve třídách zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami byly použity rozmanité formy a metody práce s žáky. Do výuky byly zařazovány prvky vjemové terapie, rehabilitačních a kondičních cvičení, logopedické chvílky, byly využívány speciální a kompenzační pomůcky. Výuka byla vedena v pozitivním duchu a každý posun a pokrok žáků byl oceněn, žáci byli vedeni k sebehodnocení, spolupráci s ostatními spolužáky a respektování odlišností druhých. Akcentován byl vlastní prožitek žáků. Zejména u žáků 4. a 5. ročníků byla využita diferenciací zadávaných úkolů. V případě možného neúspěchu nebo při potřebě podpory poskytovaly učitelky i asistentky pedagoga žákům účinnou pomoc.

Kvalita výuky ve sledovaných hodinách v běžných třídách vykazovala rozdílnou úroveň mezi prvním a druhým stupněm, přičemž nižší úroveň výuky byla zaznamenána na druhém stupni. Hospitované hodiny na prvním stupni probíhaly v příjemné pracovní atmosféře, byly promyšlené a dobře organizované. Úvodní motivací učitelé seznámili žáky s cílem, cíle vycházely ze získaných dovedností a znalostí žáků a rozvíjely je. Učitelé zohledňovali rozdílné tempo žáků, kladli jasné požadavky a ověřovali, zda jim žáci rozuměli. Častým střídáním činností se dařilo udržet pozornost a aktivitu žáků po celou hodinu. Učitelé zohledňovali žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, poskytovali jim ve spolupráci s asistenty pedagoga potřebnou podporu. Žákyni s mimořádným nadáním však prostor pro efektivní rozvoj jejího nadání poskytnut nebyl.

Sledované hodiny na druhém stupni začínaly seznámením s průběhem hodiny, učitelé pracovali spíše s tématem, než s cílem. Z hlediska vyučovacích forem převažovala frontální výuka realizovaná formou řízeného rozhovoru doplňovaná samostatnou prací žáků. Frontální způsob výuky s dominantním postavením učitele často vedl k monotónnosti, malé dynamice vyučovacích hodin a v důsledku toho ke snížení pozornosti i zájmu některých žáků. V průběhu výuky jim nebyla dostatečně poskytována formativní zpětná vazba podporující efektivitu učení a zlepšení výsledků vzdělávání. V hodině výtvarné výchovy v 8. ročníku byli žáci vhodně motivováni a atmosféra v hodině byla tvůrčí.

Diferenciací a individualizací výuky byly v hospitovaných hodinách v běžných třídách prvního i druhého stupně uplatňovány především ve vztahu k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Podporu jim poskytovali jak pedagogové, tak asistenti pedagoga, jejichž činnost ve výuce byla většinou přínosná. Ostatní žáci většinou plnili stejné typy úloh ve stejném rozsahu a se stejnou mírou obtížnosti. V některých hodinách na druhém stupni učitelé zadávali žákům spíše úkoly nízké úrovně. V závěru většiny hodin vyučující neposkytovali žákům dostatečný prostor pro vzájemné či vlastní hodnocení práce v hodině, sami ani společně se žáky nevyhodnotili dosažení stanoveného cíle. Vzájemná kooperace

žáků se objevovala ojediněle. Informační a komunikační technologie byly jako podpora názornosti vzdělávacího procesu využívány okrajově a spíše učiteli.

Na základní vzdělávání vhodně navazuje zájmové vzdělávání ve školní družině. Účastníkům jsou nabízeny rozmanité činnosti a aktivity vycházející z jejich zájmu. Školní družina každoročně organizuje oblíbené akce spojené s tradicemi, sportovní soutěže, besedy aj. V rámci projektu jsou účastníci zapojeni do rozvoje dovedností při využívání informačních technologií. V případě zájmu jsou účastníci podporováni při přípravě na vyučování. Dostatek času je věnován odpočinku a relaxaci. Hospitované pohybové aktivity probíhaly v pozitivní atmosféře, účastníci se do činností aktivně zapojovali.

Zájmové aktivity žáků jsou podporovány a rozvíjeny také v rámci zájmových kroužků. Oblíbené jsou především pohybové a sportovní aktivity, ale také další činnosti (malování, ruční práce, sborový zpěv). Pro zájemce jsou realizovány kroužky zaměřené na výuku (hravé učení, matematika a český jazyk hrou, hravá angličtina, příprava k přijímacím zkouškám z českého jazyka aj.).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro průběžné hodnocení individuálních výsledků vzdělávání žáků využívá škola vlastní nástroje (testy, písemné práce, ústní zkoušení, aktivita v hodinách apod.). Pro srovnávání výsledků na úrovni tříd jsou v českém jazyce a matematice zadávány jednotné čtvrtletní písemné práce. Výsledky vyhodnocují učitelé v metodických orgánech, avšak přijímaná opatření a jejich efektivita není z dosahovaných výsledků patrná. Na konci školního roku 2018/2019 prospělo s vyznamenáním 43 % žáků. Přestože 9,6 % žáků neprospělo, vedení školy ani metodické orgány se systematicky zjišťováním příčin školního neúspěchu a hledáním vhodných opatření k nápravě nezabývají, škola nemá zpracován plán prevence školní neúspěšnosti. Na jednáních pedagogické rady dochází k pouhé sumarizaci a seznámení se statistickými výsledky. Žákům ohroženým školním neúspěchem je sice nabízeno doučování a individuální konzultace, avšak využívány jsou sporadicky. Zákonné zástupce informuje škola o průběhu a výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek. Pro žáky jsou organizována školní kola předmětových olympiád, avšak dosahované výsledky obvykle neumožňují účast žáků ve vyšších kolech. Úspěšnější jsou žáci ve sportovních soutěžích, např. v minivolejbale nebo lehké atletice. Vzdělávací příležitosti žáků jsou obohaceny bohatou nabídkou dalších školních a mimoškolních aktivit formou projektů, besed, exkurzí, kulturně – vzdělávacích akcí, soutěží. Každý žák má možnost zapojení do těchto aktivit, seberealizace a uplatnění.

Škola poskytuje podporu žákům při volbě povolání, žáci navštěvují burzy škol, využívají nabídky dnů otevřených dveří ve středních školách aj. Na volbu povolání je zaměřen předmět svět práce. Školní psycholožka zajišťuje testování profesní orientace žáků.

Realizace aktivit v oblasti prevence rizikového chování žáků probíhá ve vyučovacích předmětech jednotlivých ročníků, ale také formou besed, jež z větší části zajišťuje Městská policie Jirkov. Mezi nejčastější problémy, které řeší výchovná poradkyně a metodička prevence, patří neomluvená absence, skryté záškoláctví a agresivní chování. Rizikové chování škola řeší převážně udělováním kázeňských opatření a výchovnými pohovory či komisemi se zákonnými zástupci, které ale často nejsou účinné a ani jejich množství se nedaří snižovat (ve školním roce 2018/2019 proběhlo 163 jednání výchovných komisí, v 62 případech se zákonný zástupce do školy nedostavil).

Školní psycholožka poskytuje učitelům a zákonným zástupcům konzultace k řešení výchovně vzdělávacích problémů žáků, v případě potřeby individualizovanou péči žákům.

Zajišťuje realizaci besed o zdravém životním stylu, metodicky vede asistenty pedagoga. Ve spolupráci se speciální pedagožkou koordinují péči o žáky s potřebou podpůrných opatření, vypracovávají ve spolupráci s třídními učiteli individuální vzdělávací plány či plány pedagogické podpory. V letošním školním roce škola nezajistila asistenta pedagoga žákovi s potřebou podpůrných opatření a nezajistila nákup pomůcek pro žáky ze tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona.

Pro budoucí žáky prvních tříd a jejich zákonné zástupce škola pořádá dny otevřených dveří. Mateřské školy v blízkém okolí využívají možnost pronájmu tělocvičny školy či návštěv školy, jejichž cílem je usnadnit přechod dětí z předškolního do základního vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

Od poslední inspekční činnosti se zkvalitnily materiálně technické podmínky školy.

Silné stránky

Pedagogové vyučující ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona uplatňují diferenciaci a individualizaci ve výuce, respektují individuální vzdělávací potřeby žáků, podporují tak jejich individuální rozvoj.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Pedagogické vedení školy není zcela funkční, kontrolní a hospitační činnosti mají formální charakter, nevedou k identifikaci silných a slabých stránek vzdělávacího procesu, jeho zkvalitňování a k účinné zpětné vazbě o průběhu vzdělávání.

Škola nemá stanovena pravidla pro spolupráci členů školního poradenského pracoviště, jejich spolupráce není koordinovaná.

Venkovní prostory základní školy nejsou pro děti a žáky zcela bezpečné.

Převaha frontální práce s dominantním postavením učitele v běžných třídách neumožňuje výuku diferencovat a individualizovat ve vztahu k možnostem a schopnostem žáků.

Žákům není poskytována formativní zpětná vazba podporující efektivitu učení a zlepšení výsledků vzdělávání.

Škola žákovi s potřebou podpůrných opatření nezajistila přítomnost asistenta pedagoga ve výuce.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Zlepšit kontrolní systém.

Analyzovat efektivitu využívaných metod a forem práce.

Sdílet poznatky z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v pedagogickém sboru a využívat je ve výuce.

Nastavit pravidla pro spolupráci členů školního poradenského pracoviště.

Diferencovat výuku podle možností a vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků.

Do výuky zařazovat metody a formy práce podporující aktivizaci a kooperaci mezi žáky.

Podporovat účelné využívání informačních technologií pedagogy a žáky ve výuce.

Důsledněji zařazovat závěrečné shrnutí a zhodnocení výuky tak, aby nechyběla zpětná vazba pro učitele i žáky. Vést žáky k uplatňování hodnotících a sebehodnotících dovedností.

Zajistit bezpečné prostředí v areálu školy pro vzdělávání dětí a žáků.

Důsledně dodržovat doporučení školských poradenských zařízení.

Vyhodnocovat výsledky vzdělávání s ohledem na individuální potřeby každého žáka a stanovovat vhodná opatření.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k odstranění a prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření k prevenci nedostatků.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Potvrzení o jmenování ředitele školy s účinností od 1. 8. 2018
2. Úplné znění zřizovací listiny s účinností od 26. 2. 2004
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení (ze dne 18. 2. 2020)
4. Výkaz o ředitelství škol (R 13-01) podle stavu k 30. 9. 2018 a k 30. 9. 2019
5. Výkazy o základní škole (M 3) podle stavu k 31. 3. 2019 a k 30. 9. 2019
6. Výkaz o přípravné třídě základní školy a přípravném stupni základní školy speciální (S 4c-01) podle stavu k 30. 9. 2019
7. Výkaz o školní družině – školním klubu (Z 2-01) podle stavu k 31. 10. 2018 a k 31. 10. 2019
8. Výkazy R 44-99, školní roky 2018/2019 a 2019/2020 k termínu inspekční činnosti
9. Koncepce dalšího rozvoje školy (2018-2020), ze dne 20. 12. 2017
10. Školní řád, účinný od 1. 1. 2013
11. Vnitřní řád školní družiny, platný ve školním roce 2019/2020
12. Hospitační záznamy, školní roky 2018/2019, 2019/2020
13. Třídní knihy ZŠ a ŠD, školní rok 2018/2019, 2019/2020
14. Záznamy o práci (předmět speciálně pedagogické péče, pedagogická intervence), školní rok 2019/2020
15. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, platný od 1. 9. 2007, úpravy k 1. 9. 2013
16. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Pojď si hrát na školičku“
17. Školní vzdělávací program pro školní družinu, platný ve školním roce 2019/2020
18. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018/2019
19. Školní matrika vedená k termínu inspekční činnosti (vzorek)

20. Personální dokumentace - vzorek
21. Plány práce, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
22. Rozvrhy tříd ve školním roce 2019/2020
23. Doklady o přijímání k základnímu vzdělávání pro školní rok 2019/2020
24. Žákovské knížky – vzorek
25. Dokumentace výchovného poradce a školního metodika prevence
26. Realizace DVPP, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
27. Dokumentace žáků s potřebou podpůrných opatření
28. Zápisy z jednání metodických sdružení, školní roky 2018/2019, 2019/2020
29. Zápisy z jednání školské rady, školní roky 2018/2019, 2019/2020
30. Inspekční zpráva České školní inspekce č. j. ČŠIU-210/14-U ze dne 10. 3. 2014
31. Zápis z jednání o skutečnostech zjištěných při inspekční činnosti ze dne 28. 2. 2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Martina Svobodová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Martina Svobodová v. r.

Bc. Kateřina Wilhelmová, kontrolní pracovnice

Bc. Kateřina Wilhelmová v. r.

Mgr. et Mgr. Radek Hach, odborník v oblasti
speciálního vzdělávání

Mgr. et Mgr. Radek Hach v. r.

Ing. Anna Kejřová, školní inspektorka

Ing. Anna Kejřová v. r.

V Ústí nad Labem 27. 3. 2020

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Petr Jiráček,
ředitel školy

Mgr. Petr Jiráček v. r.

V Jirkově 1. 4. 2020